

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 40 Lei. Negyed évre — — — 10 Lei.
 Fél évre — — — 20. Egyes szám ára — — — 1.
 Nyilttér soronként 6 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Szászváros — drága város.

Le kell törni az indokolatlan drágaságot.

A háboru befejezése utáni negyedik esztendő végén is általános a panasz a drágaság ellen, amely hullámszik ugyan, s a tengerhez hasonlóan apályokat és dagályokat mutat, de azért hullámaival állandóan csapkodja a meggyötört polgárság megélhetésének alapjait.

A napilapokból olvashatjuk, hogy a drágaságot itt is, ott is erélyes intézkedésekkel igyekeznek letörni, de kellő eredmény nélkül. A sürűn váltakozó s néha egymásnak ellentmondó rendeletek ezrei jelentek már meg, de azért a drágaság és drágulás mindenütt vigan tobzódik. Becsületes közigazdászok törnek a fejüket megtalálni azt a szérumot, melylyel a drágaság bacillusait kiirthatni szeretnék, de hiába: a drágaság és drágulás továbbra is dühöng és pusztít.

Az elsőrendű szükségletek, élelmi és ruházati cikkek árai ép úgy, mint a luxus cikkeké folyton emelkednek s ezáltal a megélhetési lehetőségek is folyton nehezebbeké lesznek.

Állítják, hogy a drágulást valutánk nagy kilengésű ingadozása okozza, mondják, hogy a magas behozatali- és kiviteli vámok, szállítási díjak, a permiszekkel való visszaélések, amelyek egyesek kezébe juttatják az áruk irányítását, továbbá az ármaximáló rendeletek kijátszása, melynél a „baksis“ nagy szerepet

játszik, valamint a bel- és külpolitikai helyzet segítik elő, de azért az ezek ellen való küzdelem csak úgy „tessék-lássák“ módjára folyik, mert a Spekuláció, a Hirtelen- és Mindenáron való meggazdagodási vágy, a becsületos tökével szembenálló Szennyes töke, a tisztességes kereskedelmet megbénító Áruhalmozó Üzerkedés, a becsületesség fölé rekedett Stréberség, Gazemberség, az erkölcsöket lábball típró Erkölcstelenség, az udvarias és jóakaró mosoly alá rejtett, mindenkit kihasználó egzsistenciákra törő galád kapzsiság, a pénzbe nem kerülő, sőt hasznot hajtó ál-fajszeretet, ál-hazafiság példát mutat és sokakat megtanított arra, miként lehet rövid idő alatt minden nehezebb fizikai és szellemi munka nélkül Kunjunktura lovaggá lenni, s akkora vagyont összeharácsolni, mekkoráról becsületos munkálkodásuk idejében még álmodni sem mertek.

Eme nagy kezdőbetűvel írottak társadalmát kell megritkítani, kipusztítani s akkor a nyomasztó, fojtogató drágaság és drágulás enyhülni fog, s eltűnik.

A mindennapi megélhetés ezer gondjaitól gyötört adózó polgárság pedig legyen réseni s nemtörődömségével, a alaptalan félelmével ne járuljon hozzá a drágaság fokozódásához, hanem minden olyan észleletet, amely a drágulást előidézi, jelentse fel az illetékes hatóságoknál, hogy az a törvények és rendeletek értelmében kellő időben és eréllyel sujtson le a bűnösökre. Nyilvánosságra kell hozni a

drágaságot közvetve vagy közvetlenül előidéző Lovagok vétkeit, mert csak úgy lehet őket a földi igazságszolgáltatás elé állítani. Az égiekkel ezek úgy is már leszámoltak.

Az illetékes hatóságok becsületesen tisztító és a polgári társadalom becsületessége és őszintesége által támogatott munkája, amely a fennálló törvények és rendeletek szigorú betartására irányuland, feltétlenül meg fogja akadályozni, hogy a drágulás tovább is emelkedjék. Nemcsak az egyesek, hanem a családok ezreinek, az egész országnak érdeke ez.

Szászváros egyike azon városoknak, melyben a drágaság és drágulás — úgy a multakban, mint a jelenben — a fogyasztók ezreinek megélhetését megnehezítette, veszélyeztette. Erdély és Bánát nagyobb városaiiban olcsóbb az élet s ha az árakat összehasonlítjuk, szomoruan tapasztaljuk, hogy Kolozsvár, Temesvár, Nagyvárad, Marosvásárhely, Nagyszeben, Brassó stb. helyeken az élelmi s más elsőrangú szükségletek árai alacsonyabbak mint Szászvároson. Pedig e város olyan területen fekszik, ahol minden szükséglet bőven megterem, de azért Arádon, vagy más centrum piacán olcsóbban lehet vásárolni.

Szászváros — drága város, ezt nemcsak mi helyben élők, hanem az itt megforduló idegenek is mondják, vallják. Éppen azért illetékes hatóságainknak mindent el kell követni, hogy városunkban a drágaságot enyhítsék, letörjék. A törvények és rendeletek

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Megindult Fa.*

„A Pásztortűz számára“ írta: Kuncz Aladár.

A szomszéd faluból jöttem haza Lillával. Az égen halkán uszott tova a teli hold és tejfehér fénye előmlött a széles országuton. A természet visszafojtott lélekzettel halgatott. Álomba szenderült-e minden, vagy csupán a futkosó emberek zaja ült el s a nappal visszaszorított természet nyugodtan élhette a maga hallgatag, titokzatos életét? Valószínűleg így lehetett, mert a mozdulatlan-lombu fák éber figyelemmel őrködtek a világ felett. Mindenre rá lehetett fogni köröskörül az embereknek kijáró, éjszakai pihenést, csak a fákra nem. Akinek szeme volt. lelke volt, az látta, hogy a hallgatag óriások élnek és beszélnek. A holdfényvel átszűrt világ az ő világuk volt.

Lillát, kis társamat, aki kézen fogva jött velem a beszélő lombosörökutak mellett, szerettem. Szerettem, mert a természettel összeolvadó fiatalságában sok ígéret volt. Még nem talált teljesen önmagára, s épen utban volt, hogy jellemet, szokásokat vegyen magára, amelyekkel a társadalmi életben megtegye a maga kis, hiu pályafutását. Volt azonkívül e

fiatal leány magyaros szépségében valami, ami ostobán és erőszakosan Csokonai Lillájára emlékeztetett. A megtört-lelkű költő szerelmét nyugodtan átvihettem az én kis Lillámra utolsó, szomorú akkordjaival együtt, nem azért, mert a jómódu lányka kezéért hiába esengtem volna, hanem azért, mert jól tudtam, hogy igézetes szépsége hiu ábránd csupán, amely eloszlik tüstént, amikor a kislány öntudatra ébred, s el akar helyezkedni az emberek világában. Ma éjszaka azonban, utoljára, Lilla a régi volt: öntudatlan szépség, mindent-ígérő vázlat, a mesék aranytavának ártatlan-lelkű gyermeke.

— Mondtad, hogy beszélni fogsz egyszer Rabindranath Tagoréról — szolt hozzám Lilla sajátságos megértésével a néma természet lelkének. — Az ut még hosszú hazáig, s oly jó lenne közben valami szép mesét halgatni.

— Tagore, szép kicsi Lillám, a megindult Fa. Milyen bölcs vagy te még ma, hogy itt a titkon zengő faóriások között arra az emberre gondoltál, aki messzi Napkeletről elhozta hozzánk a fák bölcséletét. Tagorének hosszú, ezüst szakállja a mellét verdesi és a szeme fénye mindazonáltal nem tört meg, hanem jóságos, meleg fényben uszik. Épp úgy, mint egy magából nőtt, egy helyhez kötött fák századokon keresztül ágagnak, lomboknak és virágoknak örök megújulásával akarják és szeretik az életet, pedig belőle csak a végtelen mezőt, a nagy levegő-ágyat,

a fénylő napot és a csillagos eget ismerik. Tagore tutajba ül és csendesen tovasiklik a folyó vizén. A nap magasan tűz le az égről, fényének mohó élvezetétől kéjesen terül el a föld. A folyó hirtelen kanyarog s nem várt virágos tájkép bontakozik a tutajban ülők szeme elé. Tagore int az evezősöknek, hogy hagyják abba a munkát. A Természet beszél, ilyenkor üljön el az emberi zaj. És a bűvös képen órák hosszat csüngve marad az ind bölcselő szeme. A nap már csak az ég peremén késlekedik egy pár percig, aztán biboros vérét előntve a felhőkön lebukik. A dolgok visszanyerik színüket. Hűvös, alkonyati szél kerekedik. És a bölcs csak tovább néz, tovább ámul a zöld füvek közt felszökkenő mákvirágokon. Milyen rossz elmenni annak, aki már sokszor eggyé vált a természettel! És a bölcs mégis int az evezősöknek. Emberi sors a járás-keles, csupa végzet az örök futkosás... Hallod kislányom, mit beszélnek a fák? Az örökké mozdulatlan, nagy életek? A szegény férgék odvaikba bujtak. Egész nap küzdöttek, fáradoztak és veszekedtek. Morzsát cipelő bus férgék! És most talán álmodoznak s hiszik, hogy mi is álmodunk? Minek nekünk az áltató álomkép! Mi nem hazudtoljuk meg az életet! A mi álunk sokkal csufabb lenne, mint az életünk. Ó, jaj, ha azt kellene álmodnunk, hogy emberekké váltunk! Kilépünk szent mozdulatlanságunkból, csoportokba verődünk,

* Mutatványul a Kolozsvárt megjelenő „Pásztortűz“ c. irodalmi, művészeti és társadalompolitikai hetilapból.

paragrafussai megmondják, miként kell elbánni azokkal, akik a drágaságot és drágulást közvetve vagy közvetlenül előidézik. Lássuk!

íj. Szántó Károly.

— **Tartalékos tisztek figyelmébe.** A szászvárosi hadkiegészítő parancsnokság szeptember 1-én 9250. szám alatt kelt hirdetésnyével közhírré teszi, hogy az összes tartalékos tisztek, akik idegen rendes hadseregben szolgáltak, a hadkiegészítő parancsnokság útján a hadügyminiszter 30. számú, illetőleg a „Monitorul Oficial“-nak 207. és 206—920. számaiban megjelent rendeletnek megfelelő okmányokkal felszerelt kérvényüket legkésőbb f. évi október 15-ig a hadügyminiszterium személyi ügyosztályához terjesszék be. Azon tisztek, akik a hadseregbe való felvételüket már kérvényezték, de nem lettek a M. O.-ban közzétéve, nem kell újból felterjesszék kérvényüket. Csak azon kérvények lesznek elintézve, melyek fenti számú rendeletnek megfelelően vannak felszerelve.

A 300 éves Bethlen-kollegium.

Az enyedi kollegium, a Bethlen Gábor iskolája ünnepre hívja, hivatgatja diákjait... Együtt szeretné látni az alma mater, az édes anya az ő felnevelt s életbe kibocsátott fiait. A hivatgató szó az újságokból átmegy az ajkakra, elhatol a családok meleg, meghitt körébe. Szerte az országban, sőt azon túl is, künn a német, angol, hollandi és svéd művelődési intézmények emberei is fognak erről a nevezetes dologról beszélni: az enyedi kollegium háromszázéves jubileumáról. Valamikor régen véres kardot hordoztak szerte a hadbavonulás jeléül. Az enyedi kollegium hivatgató szava is megmozdítja az emberek szívét. Gyülekezni fogunk, elmegyünk mind, akik csak elmehetünk még egyszer — most már férfi szívvvel, tehát annál mélyebb tisztelettel és hálával — ráborulni a Bethlen Gábor áldott intézetének melegen ölelő keblére. Megmozdul a lelkünk, hogy valaha mi is

ehettük a fejedelem rendelte cipót. Mert sok kalácsot is adott tán a sors, de olyan jó, olyan szívesen adott, annyira tápláló kenyeret nem adott soha, mint az enyedi sarokcipó. Megörvend a szívünk, ha rá gondolunk a szőlőborította Órhegyre; mintha hallanók a majálisok kezdetét jelentő mozsárágyuk dübörgését. Ott járunk a sétatéren, a labanc csapatot megriasztó hős diákok hamvait jelző emlékmű körül. Megyünk kongregációra a pápa és a bitorosok elé cursorok és neuterek fegyelmezése közben. Megyünk a Holtmarosba játszani, fürdeni. Vagy megyünk így ősz táján a kollegiumkertbe szerdán és szombatonként gyümölcsöt enni s vinni haza másnapra is, ha engedi a csösz. Ha nem engedi, akkor majd, majd légy ott pajtás a kerítésnél, ott kiadok neked egy tarisznya almát, körtét vagy ha mást nem — szilvát. Megyünk a rezes banda hangjainál kirándulásra ma, holnap talán a szegény Szabó Károly temetésére. Megyünk önképzőkörre, dalárdába vagy tornaköri gyűlésre. Most gyülekeznek a mesterek vagyis a prepák. (De ne mond hängosan, mert kikapsz). Ott sorakozik a teológia, mennek konviktusra. Ott van Nagy Károly, kicsit vézna a fáradságtól, de lehet belőle még püspök. A fekete Kis Lajosból is esperes lett, pedig akkor még csak cigány papnak hittuk. Kovács Lajos is jön, ma még csak két óraszerkezetet javított ki. Majd estére belenéz a doktor (Kovács Ödön) könyvébe is. Megyünk... jönnek.

Jön egész Erdély, egész Erdélynek, az egész magyar nemzetnek színe, virága, élők és meghaltak hosszú és megszámlálhatatlan csapata: miniszterek, püspökök, költők, tudósok, világhírű utazók és lángelméjű felfedezők, papok, tanárok, mesterek, bírók, katonák beláthatatlan tömegben. Rettentő tudományu professorok vezetik a csapatot: Itt Opitz Márton, a németek nagyírű költője, ott az angol Basirius. Emitt Apáczai lengeti sirva bucsuzó kalapját, ott Páriz Pápai örökdió. Nemcsoda, hisz egy szekérderekyi tudós könyvet írt. Tovább az idős Szász Károly szónokol, Zeyk Miklós kísérletezik. S a

csapat végén ballag hátratett kezekkel az öreg Herepei s küldi ki a csapatból a gazembereket, ki a városból, az országból, a világból küldi a — pokol fenekére.

Micsoda hatalmas felvonulás, minő dicső csapat? Maga az egész Erdélyország, a multvelt magyar nemzet.

Hova megy ez a csapat, amelynek száma némelyik évben 1300-ra rugott?

Megy az alma materhez, megy az enyedi kollegiumba, megy tisztességet tenni Bethlen Gábornak, az ő kollegiumának.

Magyar fajom: Jobbra nézz, tisztelegj Bethlen Gábornak, tisztelegj az enyedi kollegiumnak! Leghatalmasabb megtartód előtt emelsz kalapot.

Ti pedig, kik velem együtt egykor az enyedi kollegium diákjai voltatok, a tisztelgés jeléül hozzátok el hálás és áldozatos lelketeknek azt a drága részét, amelyik az életben férfiakul, fajotok műveltségének vezérlő bizottságául megtartott.

Hozzatok, hozzunk a jubileumra mindnyájan tiszta szívet, férfiasan és önzetlenül ható jellemet.

Hozzatok emléket a multból, hozzatok örömet a jelennek s hozzatok e kettőben további életet biztosító alapot a jövődnek...

Örökké álljon a Bethlen Gábor kollégiuma!

— 7 —

NAPI HIREK.

— **Kinevezés.** Hunyadvármegye prefektusa Pogány Béla dévai lakost árvaszéki ülnökké nevezte ki.

— **A szászvárosi róm. kath. hívők Mária-radnai bucsuja.** Folyó hó 9-én egy 47 tagból álló társaság P. Máthé Özséb lelkész vezetésével Mária-Radnára zarándokolt, hogy ott az évszázadok óta szokásos Mária napi bucsun résztvegyen. Kellemes utazás után Mária-Radnára érkezve megható volt az a kedves fogadtatás, melyben a radnai Szent-Ferenczrendi zárdafőnök ur részesítette a „messze utról“ jövöket. A szép és impozánsan nagy templomba bemelve, — melyel

egymást öljük és gyilkoljuk... Miért, miért? Ha nem volna nekik álmuk, mely szörnyű verejtéküket letörli homlokukról, mind eszüket vesztenék. Minek az álom az élőknek? Aki szereti az életet, az nem menekszik az álomhoz. De ők nem az életet szeretik, csak a maguk életét. Falakkal zárják el maguktól a levegőt és a csillagos eget. Gátat emelnek szélnek, hóviharnak és összebujnak nagy városokba, ahová a napfény csak lopva ér el. Életet csinálnak a maguk képére és hazug jelszavakkal lázas munkába korbácsolják egymást, hogy szemük megvakuljon, fülük megsüketüljön a világ igazi szépségei előtt. Ha pedig valaki köztük mégis meglátja ezeket a szépségeket, bolondnak csufolják, vagy megkövezik. Műveiknek pedig csak akkor kegyelmeznek meg, ha már nem élnek s nem tiltakozhatnak az ellen, hogy jelentésüket meghamisítsák. Az emberek nagy boldogtalanságyártók, örökké verejtékezők, akik úgy belebutulnak saját bálványaikba, hogy még a haláltól is félnek, amely hasztalan gyötrelmekiktől megmenti őket.

— Így beszélnek a fák, kis Lillám, s a kiről te mesét kértél ma éjszaka, az érti a nyelvüket. olyan világban nőt föl, ahol nem szeretnek mozdulni az emberek. Apja gyermekkorában, amikor nálunk az öregek arra tanítják a fiatalokat, hogy kell pénzt számolni, kivitte kis kertjükbe, s megmutatta neki a napfölkeltét. Mindennap kivitte, s a kis gye-

rek minden nap hosszabb és hosszabb ideig tudott a természet szemléletében elmerülni. Nyolcéves korában már olyan bölcs volt, hogy szó nélkül, szemrebbenés nélkül öt óra hosszat ült egyhelyben és bámulta a naponként megújuló csodát: a természet ébredését. Később nagy járatosságra tett szert a bengáli nyelven kívül az ind és a kínai nyelvekben is. Sok nagy könyvet átböngészett, de sehol sem tanult annyi bölcsességet, mint a fák, virágok és a madarak szemléletében. Itt tanulta meg, hogy Isten mindenütt és mindig jelen van, de boldogságos arcukat csak aunk mutatja, aki esdve, epedve vágyakozik utána. Mily csodálatosak az emberek! Mennyit tudnak sirni, törtetni a vágyakért, a rangért, egy szép asszony csókjáért, de a legfőbb jóért, a mindent kiegyenlítő, boldog Harmóniáért még kisujjukat sem mozdítják meg. Pedig, ha tudnák, mily jó Isten-nel együtt lenni! Ha tudnák, kunyhójuk és szívük ajtaját éjjel-nappal nyitva hagynák, hogy az Isten bejöjjön rajta. Tagore békében élt Istennel, emberrel, az étellel és halállal.

De hallotta, hogy messze Nyugaton fölturta a békés rögöket a halál ekéje. Nagy testvér-háborúról hallott a fehér testvérek eszeveszett vérontásáról. Várta, hogy a lelkek fejedelme elhagyja márványbörtönét és a verekedő császároknak kiülse kezéből a kardot. Mily szép és természetes lett volna, ha a szeretet földi helytartója sarut vesz lábára, csuhát ölt ma-

gára, s ez egyszer, fogadalma ellenére elhagyja önkéntes rabságát, hogy ezzel is aláhuzza békéthírdető szavait a verekedő fejedelmek előtt. De ez nem történt meg. Csodálatos műveket emeltek, büszke találmányokat hoztak napvilágra, de mindent a fergeteges pusztulás szolgálatába állítottak. Megbélyegezték örökre a ráncbaverődő, emberi homlokot, a gondolkozó főt, amely éveken át csak azon dolgozott, hogy a gyilkosság eszközeit szaporítsa. És nem volt senki, aki a szeretet szavát hirdetni merete volna. Pedig élt az Isten, csak szavát a jajveszékelések, szitkok és hörgések zajában nem lehetett hallani... Vége volt a háborúnak. Békére fegyverkeztek a testvér-nemzetek. És a békéjük csak folytatása volt a háborúnak, de még rettenetesebb volt ennél, mert a gyűlölet oltárára most ezt dobták föl, ami a legyőzötteknek még maradt: csecsemőiket, asszonyaikat, önértüket és becsületüket. Tagore, aki iszonyodva hallott a gyilkos háborúról, nem mozdult helyéről, mert bizott, hitt a közeli békében. Mikor aztán a várt béke helyett eljött a gyilkos béke, a magasra nőtt fa, melynek hűvös lombozata alatt boldog meghuzódással éltek az emberek, kitépte óriási gyökereit a földből, s elindult Napkeletről Nyugat felé...

Öserdők hűvös békéje, virágzó cseresznyefák illata és kakuk madarak szerelmes éneke élt szavában. A divatos világ, amely a föl-

egészen megtöltött a közeli és távoli vidékekről oda zarándokolt hívők serege — mindannyiunk szemét könnyek borították el, hogy beteljesedett hő vágyunk és ott állhattunk a radnai „Szűz Mária kegykép“-e előtt, kihez mindannyian valami fájó kéréssel jöttünk és kértük, hogy hathatós közbenjárása által segítsen rajtunk és hallgassa meg különböző kéréseinket. Szívben, lélekben megnyugodva, egy feledhetetlen szép nap emlékével szívünkben tértünk haza, s mindannyiunknak közös elhatározása az, hogy jövőre ismét elzarándokolunk a boldogságos Szűz kegyhelyére. Reméljük, hogy akkor többi keresztény testvéreink, akik az idén nem tudtak eljönni, jövőben hozzánk fognak csatlakozni.

— **Sportünnepély Petrozsényben.** Nagyszabású sportünnepélyt rendez a PSC. szeptember 22—24-én. Az ünnepélyen Károly trónörökös Öfensége is részt vesz, kinek méltó fogadtatására az egyesület már most megtette a szükséges intézkedéseket, melyekben Winklehner János bányavezérigazgató páratlan áldozatkészséggel és igaz sportszeretettel támogatja az egyesületet. A sportprogram a következő: 22., 23. és 24-én meghívásos teniszverseny. 23-án délelőtt atlétikai verseny Zsilvölgyiek részére, 23-án délután országos atlétikai verseny, a következő számokkal: 100, 400, 800, 1500 5000 m. síkfutás, 4+100 és olympiai staféta, súly-, diszkosz- és gerelydobás, magasugrás, távolugrás. Nevezési zárlat szeptember 18-án Timoc Tibor bányavezérigazgató címén Petrozsény. 24-én délelőtt 14 km.-es gyaloglás a szurduki szoroson keresztül turista-felszereléssel, délután a tenisz-döntők és este PSC, VSC comb. — TAC labdarugó mérkőzés.

— **Szüreti multság.** Az Erdélyi és Bánáti Grafikai Munkások dévai IV. sz. kerületének nyomdászai szeptember 24-én tartják meg szüreti táncmultságukat. Az estélyt eredetileg a színházi épületben tervezték, de mivel a városi tanács a színházi termet multságok rendezésére nem adja ki, a multságot a Kaszinó emeleti nagytermében rendezik. Számítva a dévai kerülethez tartozó szá-

mos tagot képviselő nyomdavárosokat és hogy az ideai szezonban ez lesz az egyedüli szüreti multság, hisszük, hogy úgy erkölcsi, mint anyagi sikere elmaradhatatlan. A rendezőség a meghívókat jövő hét folyamán küldi szét, aki netalán hozzátartozóinak is meghívót óhajt küldetni, ezen óhaját a rendezőség valamelyik tagjánál szíveskedjék bejelentnie.

— **A róm. kath. hívők figyelmébe!** Október 22-én az ujonnan festett templom ünnepélyes felszentelésére nagymélt. gróf Majláthi püspök ur városunkba jön. Ez alkalommal a bérmálás szentségében is részesíti azokat, kik még nincsenek megbérmálkozva. Kérjük a bérmálandókat, hogy legkésőbb szept. 20-ig jelentkezzenek a róm. kath. plébánián, hogy az oktatást és az előkészületeket kellő időben megkezdhesük. Az elemi és középiskolákba járó tanulók előkészítése a vallásórán fog történni, a felnőttek oktatása pedig az iskolában a kijelölendő esti órákon. A dalárda tagjai ez uton is kéretnek úgy a latin, mint a magyar énekpróbákra pontosan és teljes számban eljárni. E helyen is tisztelettel kérjük városunk minden polgárát, kiknél róm. kath. vallásu cseléd, iparostanonc, segéd, vagy más alkalmazott van, szíveskedjenek megadni nekik a lehetőséget, hogy vallási kötelességüknek eleget tehessenek s az előkészítő oktatásokra pontosan eljárjanak! A róm. kath. plébánia hivatal.

— **Betiltották az állatkivitt Romániában.** A „Magyar Nép“ írja: Bukarestből szűkszavu jelentés közli, hogy a kormány az állatok százalékos átadásánál előfordult visszaélések miatt az állatkivitt ideiglenesen betiltotta. A betiltó intézkedés nem szól arról, hogy e rendelkezésnek visszamenő hatálya is volna s azok exportengedélyének betiltására, illetve visszavonására is vonatkozna, akik már az exportengedélyt megkapták. Sasu miniszternek ez az intézkedése ismét csak a gazdákat sújtja és pedig egyedül azokért a panamákért, amelyeket a lelkiismeretlen csallók követtek el a köz kárára. A kivitt betiltásának az állatarak csökkenése lesz a következménye. Ennek is a gazdák adják meg az

árát, míg azok, akik a közéletmezési célokra szánt húst és lisztet elpanamázták, ma is szabadon járnak és a lopott pénzen bizonyára vigan spekulálnak. Jobb lett volna, ha a kormány az állatok százalékos átadásánál előfordult visszaélések miatt a visszaéléseket elkövetett gazemberek szabad mozgását tiltotta volna meg, lecsukván őket, mintsem a kivitt. Mi van a Szászvároson feladott állatokból városunknak kijáró hányaddal? Hol adott ez le?

— **Uj nyomda Petrozsényben.** Az „Unterwalder“ bank petrozsényi fiókja Spitzer Ignác és Löwy József odavaló nyomdászok számára megvásárolta a volt Hirsch-Hollós-féle nyomdát s az most „Globus-nyomda“ név alatt üzembe helyeztetett. Ez a nyomda nyomja a nem rég alapított „Zsilvölgyi Futár“ c. hetilapot is.

— **Nyilvános köszönet.** A Szászvárosi Könyvnyomda Rt. 1921—22. üzletévének tiszta nyereségéből 400 leu segílyt folyósított a ref. nőegyletnek jótékony céljaira. — Továbbá Melitska János ur Hemmen Andrásné sz. Ambrus Ilonka halálának szomorú alkalmából koszorúválság címén két szegény gyermek karácsonyi segélyezésére 100 leut juttatott nőegyletünkhöz. — Fogadják a szives adakozók nemes adományaikért egyeletünk hála köszönetét. Szászváros, 1922. szept. 15. Az elnökség.

— **Zongora, harmonium s más hangszer tulajdonosok figyelmébe.** Elmultak azok az idők, amikor megrongált hangszereinket olcsón és jól megjavítani külföldre küldhettük. Éppen ezért örömmel kell üdvözlönnünk „Klink Sándor és fia“ dévai céget, amely mindentéle hangszer szakszerű javítására, felszerelésére berendezkedve, a legmagasabb igényeket is ki tudja elégíteni. A hangszerjavító cég iránt már is nagy az érdeklődés.

— **Aki eladni vagy venni akar bármit,** az hirdessen a „Szászváros és Vidéké“-ben. Lapunk a megye minden városába, községébe jár s így a hirdetés eredménnyel jár. Hirdetési díjak árszabás szerint.

kapott bölcs köré sereglett, azt hitte, hogy a koncertterem aranycirádás mennyezete megnyílik fölötté, a kristálytükrös falak leomlanak, s helyökbe áll a halgatag, holdas éj, hogy ő is a próféta igéit hallgassa. És a próféta beszélt, mint ahogy a fák beszélnek, de a prófétát egy pillanatra mindenki megértette: Ugy érezték magukat az emberek, mintha belehaltak volna a nagy Természetbe. Kéjes érzés volt levetni egyéniségüket, mint nyütt, piszkos ruhát. Lelkükben megeredt a könnyzáró, s világosan látták hazug énjüket: a boldogtalan tülekedőt, a hasztalan futkosót... Jó volt hullámmá válni, amely gond nélkül ring és sűtkérezik a napfényben; jó volt falevéllé válni, amelyen végigcirógat a napesti szél; jó volt egyszerre életté és halállá lenni, fénné és árnyékká, hegygyé és völgygyé, a nagy, egyetlen ritmussá — jó volt élni. Azután elszólt a közönség. A bölcs tovább utazott. Emléke még bujdokolt itt-ott a lelkekben, a nosztalgia még föltámadt néha az ős Kelet után, ahol a Természet szava erősebb, mint az embereké, de lassanként elfelejtődött minden...

Látod, Lilla, ebben a nagy, beszédes éjszakában most is csak ketten ballagunk, s mi is oly idegenek, oly átfutó vendégek vagyunk itt. Igyekszünk a fedél alá, az emberektől épített tető alá, ahol elfelejtjük, hogy csak egy nagy télotzet van minden ember és minden élőlény felett, s ez a csillagos égbolt...

Lillák tornácós háza sötét fák között fehérlett. A kislány, mielőtt belépett volna a kerti kapun, egy percre megállt, s a Göncöl-szekér alatt rózaszínű fényben sziporkázó csillagra mutatott:

— Látod, az az én csillagom... Ha majd messze leszel tőlem, s látod ezt a csillagot, gondolkodj rám.

Otthon nagy kellemetlenség várt Lillára. Nagynénije irt a városból, s Lilla fiatal jegyesének apró hűtlenségeiről számolt be. Lilla már napok óta nem kapott a fiutól híradást, s most a nagynéni levele mindent megmagyarázott. Lilla nagyon dühös volt és keserves könnyeket hullatott. Az édes anyja megkért, hogy beszéljek a lelkére. Így egy kicsikét még kint álltunk a tornácban. Közben

nem csak Lilla lelke, hanem az ég is beborult. Nagy, sötét felhők ártak csatasorba, amelyek a szelid holdat elűzték az égről. Lillának beszéltem az élet gyakorlati oldaláról, s a szerelmesek hiu játékaról, amelyet nem szabad komolyan venni. Szép fejét a vállamra hajtotta és sirása is lassanként alábbhagyott. A villámok sűrűn hasították át a felhőket, s fényükben könnyen észrevehettem, hogy Lilla hálás és ártatlan kötődéssel néz reám, s elvárja, hogy izes ajkáról ellopjam a csókot, amely nem is nekem szól, hanem hűtlen jegyesének szánt bosszuállás volt. Én nem éitem az alkalommal, s tudom, hogy a kis lány ezért nagyon megvetett; de meg is érdemeltem, mert abban a pillanatban Lillát, a fehérruhás, emlékeztető, gyönyörű gyermeket, örökre eltemettem magamban.

Nyomdász-tanonc

azonnal felvétetik lapunk kiadójában.

Stern Manó
fűszer- és vaskereskedő

Szászváros, Vásár-u. 14.
(Saját házban.)

Sürgöny!

Aradi Neuman-féle
liszt eladási helye.

36 4-19

A nagyérdemű közönséget tisztelettel értesítem, hogy fűszer- és vaskereskedésem raktárába újabban a következő áruk érkeztek: butor- és épület-vasalási, háztartási (konyhai) cikkek, öntött- és bádóg zománcozott edények, gazdasági eszközök, fűszer, festék és olajáruk stb. stb. a legolcsóbb napi árban!

Tisztelettel:
STERN MANÓ, vas- és fűszerkereskedő, Szászváros.

— **Uj bank Petrozsényben.** A Zsilvölgy gazdasági élete hatalmas pénzintézettel lett gazdagabb. Unterwalder szászsebesi bankjának érdekltsége mellett ugyanis egy fiók létesült Petrozsényben, mely hivatva van az új fejlődésnek indult ipart és kereskedelmet hathatós támogatásával felvirágoztatni. Az új érdekltség az egész Zsilvölgy gazdasági életében nagy jelentőségű szerepre van hivatva és meg vagyunk győződve róla, hogy a hatalmas bank, melynek élén Greser vezérigazgató áll, előnyös és széleskörű összeköttetései révén a zsilvölgyi gazdasági élet terén igen áldásos tevékenységet fog kifejteni.

— **Öngyilkosságok.** Özv. Salati Józsefné piskii 6 gyermekes hadiözvegy Erzsi nevű 19 éves leánya f. hó 4-én maróluggal megmérgezte magát s meghalt. Tettének oka ismeretlen. — Biró János 14 éves dévai szabóinas f. hó 5-én gazdájának Román Miklós szabómesternek kertjében egy almafára felakasztotta magát. Mire észrevették halott volt. Tettének oka szintén ismeretlen.

ERZSÉBET MOZI.

Mit adnak ma a moziban?

Ma vasárnap szept. hó 17-én délután 6 és este 8³⁰ órakor

1.000.000

„Egymillió dollár“-t.

Ez a címe annak a rendkívül érdekes, izgalmas és bájos amerikai szalon kalandor-filmnek, mely ma kerül bemutatóra.

Mához egy hétre, vasárnap:

Párizs szenzációja

című attrakciós film még Szászvárosnak is szenzációja lesz.

Figyelem! Kezdet d. u. 6 órakor este 8³⁰ Saját villany!

Suche neben ein 4 Jährigen Mädchen ein deutsches Fräulein, welches auch in der Wirtschaft behilflich ist. Dr. Jakob Sándor, Bezirksrichter Mercurea-Ciucului, (Csikszereda).

Kiszolgáló leány vagy **asszony** azonnal felvétetik. Cím: Stephani János vendéglős, Szászváros, Ország-ut. Ugyanott egy 13—15 éves fiú borfiúnak felvétetik. 54 1—2

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy az Újtemplom-utcában lévő italelárúsítási üzletemet a Stamp-féle

vendéglői helyiségbe

Sétatér-utca (Weisz-féle ház) helyeztem át. — Jó italaimmal, szolid kiszolgálással igyekszem ezentúl is nagyrebecsült vendégeim pártfogását kiérdemelni. Tisztelettel:

KÖPECZY JÓZSEFNÉ.

Egy jó házból való fiú tanoncul felvétetik. Bugán János, fűszer és kézműáru kereskedő Szászváros, Ország-ut. 47 2—2

Egy jó házból való fiú tanoncnak azonnal felvétetik Ioan Coma szijgyártó-mesternél Szászváros, Ország-ut. 42 3—3

Stern Ferdinánd

férfi- és női divatáruháza Szászvároson.

Nagy választék férfi és női ruha-kelmékben, női velour kabát-kelmék minden színben, férfi doubl kabát-kelmék, flanelek, barchetek, sifonok, vásznak, mindennemű bélés árak. Továbbá nagy választékban érkeztek kézzel horgolt és trikó selyem jemperek minden színben, kötött női swetterek, ruhák és jemperek. Gyermekek garnitúrák állandóan nagy választékban raktáron. Tisztelettel:

Stern Ferdinánd
férfi és női divatáruháza.
37 1—3

Veszek: 17 7—12

törött aranyat és ezüstöt a legmagasabb napi árban.

Margel Vilmos,

órák, ékszerész és látszerész
Szászváros, Vásár-utca.

Az iskolai beiratások közelednek, miért is ajánlatos az internátusba adandó növendékeket jó ruházattal ellátni, úgy, hogy egész időn át gondunk ne legyen e miatt.

Löwy Sándor versenyáruháza Petrozsényben

ajánlja az internátusba adandó gyermekek részére a következő főbb cikkeket leszállított áron:

Ruhaszövet tiszta gyapju 140 cm. széles	— —	115.—	Lei
Kabátszövet " " 140 cm. "	— —	115.—	"
Ördögőr, vaserős zeig	— —	85.—	"
Struks, vaserős 140 cm. széles	— —	105.—	"
Fehérnemű vászon és schiffon	— —	27.—	"
Lepedővászon alsó és paplan lepedőre	— —	29.—	"
Ingzefir 120 különféle színben	— —	29.—	"
Sárgavászon alsóruhára, kiváló minőség	— —	29.—	"
Nyulszőrkalap, sportsapka	— —	78.—	"
Patent harisnyák	— —	11—27.—	"

Tisztelettel:

Löwy Sándor versenyáruháza Petrozsény.

155 29—

Üzletmegnyitás!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Pascu és Cioca cégből már régebben kiválván,

üzletemet Szászváros, Str. Apei (Viz-utca) 39. sz. alatti saját házamban újra megnyitottam.

Raktáramat kibővítve, kaphatók: kézműárak, u. m. schiffonok, kretonok, barchettek, vásznak, harisnyák, himzések stb. stb. továbbá mindenféle fűszerárak! Tisztelettel:

CIOCA GEORG

kereskedő, Str. Apei (Viz-u.) 39.
45 3—4

Eladó egy egyszemélyes mahagoni hálószoba, mely áll 1 ágyból, 1 éjjeli-, 1 ruhás-szekrényből és egy háromszárnyú tükörből. Cím: a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ könyvkereskedésében. 50 2—2

Üzletáthelyezés és társulás!

Tisztelettel értesítettik a n. é. közönség, hogy a helybeli Városháztér alatt volt Hartwich Oswald **bádogos** cég Röcker Adolf ural társulva, ezentúl

Hartwich Oswald és Röcker

cég alatt (Szászváros, Schuster-utca 2. szám) fog tovább ipart folytatni. — A társas bádogos cég ez uton is kéri a n. é. közönség szives pártfogását.

Tisztelettel:

Hartwich Oswald és Röcker

bádogos mesterek, Szászváros, Schuster-utca 2. szám. 40 4—4